

| Repliker

”Effektmätning är inte raketforskning”

PUBLICERAD 2016-11-08

Visst kan det vara så som artikelförfattarna skriver att ”utvärderingar är tidskrävande och kostsamma” (DN Debatt 2/11). Men effektmätning är inte raketforskning. Och inte något som kräver ytterligare forskning för att komma igång med, skriver Caroline Cederlöf, Social initiative.

Läs senare

Alltför länge har alltför många gömt sig bakom svårigheterna att mäta effekter och hänvisat till ”mjuka” värden som inte ”går” att mäta. Efter att ha utvärderat välgörenhetsorganisationer i Sverige och utomlands i 14 år, stämmer vår erfarenhet på Social initiative väl överens med vad artikelförfattarna skriver: ”välgörenhetsorganisationerna vet alltför ofta inte hur effektiva deras projekt varit”. Istället har många valt att redovisa den enkla - men i vissa fall helt missvisande - administrationskostnaden. Därför välkomnar vi artikelförfattarnas krav på effektmätning.

Social initiative nämns i debattartikeln som en svensk organisation som närmat sig dessa frågor. Det har vi gjort genom att stärka ideella organisationers kapacitet att mäta effekt. Vår erfarenhet är att man med hjälp av vedertagna metoder som anpassas till lokala förhållanden och möjligheter kan utforma enkla system för regelbunden uppföljning av insatser, med fokus på ett fåtal indikatorer för att mäta effekterna.

Ett exempel: Även om vi vet hur många barn som går i en av de skolor vi samarbetar med i Kenya, så är det först när vi analyserar hur många som faktiskt avslutar sina studier, vilka betyg de får - jämfört med en kontrollgrupp av barn i andra skolor från samma område, vad de ägnar sig åt efter avslutade studier som vi vet vilka effekter skolan uppnår.

I många fall har vi sett hur dessa enklare uppföljnings- och utvärderingssystem används av organisationerna själva för att ändra och förbättra sina insatser, och i vissa fall till och med lägga ner delar av verksamheten som inte har önskade effekter.

Ett exempel: Genom att mäta effekterna av en kockskola för gatubarn i Indien, vet vi att endast 31 procent får fast anställning efter avslutade studier. Det är varken vi eller skolan nöjda med. Med den här kunskapen i handen ser vi nu tillsammans över hur vi kan stärka programmet, exempelvis genom avtal om praktikplatser med hotellkedjor. Det är så ett bra utvärderingsverktyg bör fungera, inte nödvändigtvis som en på- eller av-knapp för tillförsel av kapital till verksamheten.

I debatten om effektmätning lyfter vissa fram att vi måste akta oss för att inte begränsa oss till att finansiera sådant som enkelt

kan mätas. Och visst är det så. Men det är en bit kvar till dess. Under tiden, låt oss bli bättre kravställare men samtidigt hjälpa organisationerna att bygga upp och integrera enklare system för att regelbundet följa upp och mäta effekterna i sina verksamheter.

DN Debatt. 2 november 2016

Debattartikel

Fyra forskare vid Karolinska institutet:

"Välgörenhetsorganisationer vet inte om projekt gör nytta"

Repliker

Charlotte Rydh, generalsekreterare för Frivilligorganisationernas Insamlingsråd (FRIL):

"Mätning av effekt måste bli självklart"

Företrädare för Effektiv altruism:

"Tio procent av din årsinkomst räddar ett liv"

Caroline Cederlöf, medgrundare Social initiative:

"Effektmätning är inte raketforskning"

Slutreplik från Karolinska-forskare:

"Generositeten stärks av analytiskt tänkande"

Läs fler artiklar på [DN Debatt](#).

Text:

Caroline Cederlöf, medgrundare Social initiative

Visa kommentarer (0)